

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI**Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:****Esas Sayısı : 2016/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)****Karar Sayısı : 2019/27****Karar Tarihi: 16/102019****I. MALİ DENETİMİN KONUSU**

Kürdistan Özgürlük Partisinin 2015 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in katılımlarıyla 31/5/2017 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Kürdistan Özgürlük Partisinin 2015 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Kürdistan Özgürlük Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2015 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanıp Raportör Burak FIRAT tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi ögelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2015 yılı gelirler toplamının 51.003,00 TL, giderler toplamının 47.833,09 TL olduğu anlaşılmaktadır.

5. Partinin 2015 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu; bu hâliyle 2015 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 22.106,00 TL olup bunun 22.100,00 TL'si üye giriş aidatı gelirlerinden, 1 TL'si yıllık aidat gelirlerinden, 1 TL'si bağış gelirlerinden, 1 TL'si yayın gelirlerinden, 1 TL'si bayrak, flama ve rozet satış gelirlerinden, 1 TL'si faaliyet gelirlerinden, 1 TL'si ilçe örgütü gelirlerinden oluşmaktadır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Parti il örgütlerinin gelirleri toplamı 28.897,00 TL olup bunun 1.121,00 TL'si üye giriş aidatı gelirlerinden, 5.043,00 TL'si üye yıllık aidatı gelirlerinden, 13.701,00 TL'si bağış gelirlerinden, 4 TL'si yayın gelirlerinden, 9.018,00 TL'si bayrak, flama ve rozet satış gelirlerinden, 4 TL'si faaliyet gelirlerinden, 6 TL'si ilçe örgütü gelirlerinden oluşmaktadır.

9. Parti il örgütlerinin 2015 yılı kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan incelemede gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 21.829,30 TL olup bunun 354,00 TL'si kırtasiye giderlerinden, 1 TL'si taşıma giderlerinden, 1 TL'si basın, yayın ve tanıtım giderlerinden, 1 TL'si personel giderlerinden, 1 TL'si temsil ve karşılama giderlerinden, 1 TL'si bakım ve onarım giderlerinden, 1 TL'si haberleşme giderlerinden, 1 TL'si seyahat giderlerinden, 1 TL'si ısıtma, aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 18.000,00 TL'si kira giderlerinden, 3.466,30 TL'si vergi, sigorta ve noter giderlerinden ve 1 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede aşağıda belirtilen dışındaki giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

Partiye gönderilen yazıyla 2015 yılı işletme defterinde kayıtlı olan ve ayrıntısı aşağıdaki tabloda verilen toplam 354,00 TL tutarındaki harcamaya ait fatura veya fatura yerine geçen belgenin gönderilmesi istenmiştir.

Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Açıklama	Tutar
26.4.2015	8	Muhtelif Kırtasiye Malzemesi Alımı	354,00 TL
TOPLAM			354,00 TL

Parti tarafından verilen cevapta, söz konusu alımın kendileri tarafından yapıldığı belirtilmiş ancak harcamaya ilişkin herhangi bir belge sunulmamıştır.

2820 sayılı Kanun'un 74. maddesinin altıncı fıkrasında “Siyasi partiler harcamalarını fatura, fatura yerine geçen belgeler ile bu belgelerin temin edilmesinin mümkün olmadığı hallerde harcamanın doğruluğunu gösterecek muhtevaya sahip olmak şartıyla diğer belgelerle tevsih ederler. Ancak kaybolma, yırtılma ve yanma gibi mücbir sebeplerle aslının temin edilmediği hallerde, fatura ve fatura yerine geçen belgeler yerine bu belgeleri düzenleyenlerden alınacak tasdikli örnekleri kullanılabilir.”, 75. maddesinin dördüncü fıkrasında “Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir.” ve 76. maddesinin son fıkrasında “Belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen parti giderleri miktarınca parti malvarlığı, Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irat kaydedilir” denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri gereğince siyasi partiler harcamalarını fatura, fatura yerine geçen belgeler ile bu belgelerin temin edilmesinin mümkün olmadığı hâllerde harcamanın doğruluğunu gösterecek muhtevaya sahip olmak şartıyla diğer belgelerle tevsih etmek zorundadırlar. Ayrıca kaybolma, yırtılma ve yanma gibi mücbir sebeplerle aslının temin edilmediği hâllerde de fatura ve fatura yerine geçen belgeler yerine bu belgeleri düzenleyenlerden alınacak tasdikli örneklerin kullanılması gerektiği ilgili Kanun maddesinde ifade edilmiştir. Yapılan incelemede ise gönderilen belgeler içinde 354,00 TL tutarında gidere ilişkin fatura, fatura yerine geçen belge veya harcamanın doğruluğunu gösterecek muhtevaya sahip herhangi bir tevsih edici belgenin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Buna göre Genel Merkez kesin hesabında gösterilen ve tevsih edilmeyen 354,00 TL gider karşılığı Parti mal varlığının Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Parti il örgütlerinin giderleri 26.003,79 TL olup bunun 1.003,00 TL'si kırtasiye giderlerinden, 1.003,00 TL'si taşıma giderlerinden, 4.202,00 TL'si kira giderlerinden, 4,00 TL'si personel giderlerinden, 2.003,00 TL'si temsil ve karşılama giderlerinden, 1.003,00 TL'si basın, yayın ve tanıtım giderlerinden, 4 TL'si bakım ve onarım giderlerinden, 7.234,68 TL'si ısıtma, aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 2.003,00 TL'si seyahat giderlerinden, 2.005,11 TL'si haberleşme giderlerinden, 503,00 TL'si vergi, sigorta ve noter giderlerinden, 4.029,00 TL'si ilçe örgütleri giderlerinden, 4 TL'si il ve ilçe temsilcilikleri giderlerinden ve 1.003,00 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır.

13. Parti il örgütlerinin 2015 yılı kesin hesap çizelgelerinin gider bölümü üzerinde yapılan incelemede giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Partinin 2015 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede herhangi bir taşınır, taşınmaz mal ve menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

Kürdistan Özgürlük Partisinin 2015 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

A. Kanun'a uygun olmayan 354,00 TL gider karşılığı Parti mal varlığının 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 75. ve 76. maddeleri uyarınca Hazineye irat kaydedilmesine,

B. Partinin 2015 yılı kesin hesabında gösterilen 51.003,00 TL gelir ve 47.833,09 TL giderin Hazineye irat kaydedilen dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğuna,

16/10/2019 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ